

Miljøgodkendelse

Efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., §16 a

Husdyrbruget på Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup

Dato for gyldighed: 10-02-2022

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

Indhold

Datablad	3
Indledning	4
Resume	5
Afgørelse	6
Vilkår	7
Stalde og opbevaringsanlæg	7
Drift i øvrigt	8
Vurdering	12
Formål	12
Overordnet om det ansøgte	12
Stalde, opbevaringsanlæg m.v.	13
Landskabelige hensyn	15
Natur	15
Lugt	17
Belysning, støv, støj og skadedyr	19
Affald, olie og kemikalier	20
Transport	20
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	20
Samlet vurdering	21
Offentlighed og klagevejledning	22

Bilag:

Bilag 1: Situationsplan.

Bilag 2: Ansøgers miljøtekniske beskrivelse og miljøkonsekvensrapport.

Bilag 3: Opmåling af produktionsarealer

DATABLAD

Landbrugets navn og beliggenhed	Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup
Matrikel nr.	2a, Åstrup By, Skødstrup
CVR nr.	35069674
CHR nr.	14004
Ejer af ejendommen	Elisabeth Horup, Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup
Driftsansvarlig	Niels Henrik Kjær Sørensen
Rådgiver	Anne Kirkegaard, Velas aki@velas.dk
Brugstype	Svinebrug
Godkendelsesbetegnelse	§16a stk. 1
Skema nr.	229800 version 2
Tilsynsmyndighed	Aarhus Kommune
Sagsbehandler	Christian Westergaard, Aarhus Kommune
2. sagsbehandler (kvalitetssikring)	Anker Laubel, Aarhus Kommune
Afgørelsens dato	10-02-2022

INDLEDNING

Når et husdyrbrug ønskes udvidet til en størrelse, hvorved ammoniakemission bliver på mere end 3.500 kg NH₃-N pr år, skal husdyrbruget godkendes i henhold til husdyrbrugloven¹. Denne miljøgodkendelse er udarbejdet efter § 16 a i husdyrbrugloven.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Aarhus Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, første gang den 27. oktober 2021. Afgørelsen er truffet på baggrund af oplysninger indsendt med seneste version af ansøgningen, samt øvrige oplysninger indsendt under sagsbehandlingen, herunder det digitale ansøgningsskema med nr. 229800. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IE-direktivet.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for miljøkonsekvenserne af at udvide produktionen på driften, og for påvirkningen fra husdyrbruget af miljøet i bred forstand. Der redegøres ikke for miljøpåvirkningen fra udbringning af husdyrgødning, da dette varetages i anden lovgivning.

En godkendelse efter husdyrbrugloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at den er meddelt. Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år².

---

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019.

² Dette er nærmere beskrevet i § 59a i husdyrbrugloven.

RESUME

Elisabeth Horup, Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup har søgt om ændring af svinebesætningen i de eksisterende stalde på husdyrbruget på Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen omfatter produktionen og anlægget.

Miljøgodkendelsen er baseret på en række vilkår. Disse vilkår fremkommer som en følge af husdyrbrugloven samt tilhørende bekendtgørelse³ og anden lovgivning.

Miljøgodkendelsen for husdyrbruget på Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup er særligt kendetegnet ved:

- Dyretypen ændres i nogle af de eksisterende stalde.
- Der opføres ikke nyt byggeri.
- Der er 1.950 m² produktionsareal i stalden, og der er tre gyllebeholdere med et samlet overfladeareal på 1.167 m².
- Dyreholdet består af hhv. smågrise og flexgruppen: slagtesvin og smågrise.
- Anlæggets påvirkning af omgivelserne med ammoniak vil ikke være væsentlig, da projektet lever op til kravene om beskyttelse af tre særlige naturkategorier.
- De maksimalt tilladte geneniveauer for lugt er overholdt i forhold til omkringliggende boliger, samlet bebyggelse og byzone
- BAT-niveauet for emission af ammoniak er overholdt. De nødvendige foranstaltninger er truffet til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet om anvendelse af BAT er således overholdt.

Kommunen har foretaget en miljøkonsekvensvurdering, herunder undersøgt de fremlagte oplysninger i ansøgers miljøkonsekvensrapport, som er vedlagt i bilag 2, og desuden foretaget en supplerende undersøgelse, som er beskrevet i afsnittet "Vurdering". I afsnittet "Offentlighed og klagevejledning" er resultatet af de foretagne høringer beskrevet. Kommunen har foretaget en konklusion med hensyn indvirkning på miljøet. Projektets særkender er anført her i afsnittet "Resume".

Kommunen konkluderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, samt at det ansøgte overholder kravene i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget med overholdelse af vilkårene kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet.

---

³ Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, dvs. bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

AFGØRELSE

Aarhus Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup på nedenstående vilkår.

Det er Aarhus Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget med overholdelse af de nedenstående vilkår ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til husdyrbruglovens § 16 a samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og omfatter de miljømæssige forhold, det vil sige forhold af betydning for det omgivende miljø som beskrevet i loven og bekendtgørelsen.

Godkendelser og tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. byggeloven, samt tilladelse til afledning af spildevand og overfladevand, og vandindvindingstilladelse) skal søges separat.

Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Aarhus Kommune den 10. februar 2022.

Birgitte Kloppenborg-Skrumsager
Afdelingsleder

Christian Westergaard
Sagsbehandler

VILKÅR

Stalde og opbevaringsanlæg

1. Stalde må have produktionsareal med de størrelser - og skal være indrettet med staldsystemer og den miljøteknologi - som fremgår af følgende tabel (se også situationsplan i bilag 1):

Staldafsnit	Dyretype	Staldsystem og teknologi	Teknologi	Bygningsareal:	Produktionsareal (m ²)
Bygning 2 Smågrise stald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	-	512 m ²	276 m ²
Bygning 4 Smågrise		Toklimastald, delvis spaltegulv	-	544 m ²	282 m ²
		Drænet gulv + spalter (50%/50%)	-		63 m ²
Bygning 6 tidl. smågrise	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	Hyppig udslusning af gylle (8760 timer/år – 20% lugtreduktion)	546 m ²	376 m ²
Bygning 6 slagtesvin				966 m ²	707 m ²
Bygning 8 Slagtesvin				302 m ²	246 m ²
				I alt:	1.950 m²

2. Opbevaringsanlæg må have de størrelser - og skal være udstyret med den miljøteknologi - som fremgår af følgende tabel (se også situationsplan i bilag 1):

Opbevaringsanlæg nr.	Type	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
Lager 10 Gyllebeholder 850 m ³	Gyllebeholder	Ingen udover alm. flydelag	212 m ²
Lager 11 Gyllebeholder 1830 m ³	Gyllebeholder		497 m ²
Lager 12 Gyllebeholder 1980 m ³	Gyllebeholder		458 m ²
		I alt	1.167²

3. Der må maksimalt være 2.000 stipladser til slagtesvin på husdyrbruget.
4. Placering af husdyrbruget og øvrige driftsaktiviteter skal være som angivet på situationsplanen i bilag 1.
5. Gyllen i gyllekanalerne skal udsluses hver 7. dag eller hyppigere i staldafsnittene "Bygning 6 tidl. Smågrise", "Bygning 6 slagtesvin" og "Bygning 8 slagtesvin". Staldenes beliggenhed fremgår af bilag 1.
6. Udslusningen skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.
7. Dokumentation for hyppig udslusning skal ske vha. en af to følgende to metoder:

- a. Pumpen for rørudslusningssystemet skal være tilsluttet en datalogger eller lignende, der dokumenterer, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 5. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
- b. Gyllekummerne skal være udstyret med fastmonterede følere, højdemålere eller lignende, der dokumenterer, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 5. Højden af gylle i gyllekanalerne må på intet tidspunkt overskride en mængde der svarer til en uges gylleproduktion. Registreringen fra niveaufølere eller højdemålere skal enten registreres via datalogger eller ved førelse af logbog. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Drift i øvrigt

8. Driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal straks meldes til alarmcentralen tlf.: 112.
9. Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af flydende husdyrgødning, spildevand, restvand og saftafløb, skal til enhver tid være i driftsklar stand.
10. Bedriften skal indrettes og drives, så befæstede arealer omkring stalde og opbevaringsanlæg holdes rene og fri for spild af foder-, affalds- og gødningsrester. Afledning til nedsivning eller recipient må kun ske, når der er tale om rent overfladevand.
11. Gyllen må kun omrøres umiddelbart inden flytning af gylle og tømning af gyllebeholderen.
12. Hvis flydelaget på gyllebeholderne konstateres defekt, skal den ansvarlige for driften samme dag starte en retablering. Hvis der bestilles en maskinstation til at foretage overdækning, skal arbejdet udføres hurtigst muligt og overdækningen skal senest være intakt 7 dage efter, at mangelfuld overdækning er konstateret.
13. Den ansvarlige for driften af en beholder til flydende husdyrgødning med tæt overdækning skal føre optegnelser til dokumentation for overdækningens tilstand og tiltag til etablering eller reetablering af tæt overdækning. Optegnelser skal som minimum ske i følgende tilfælde:
  - a) 1 måned efter sidste føring af optegnelser.
  - b) 2 uger efter tømning.
  - c) 1 dag efter omrøring, tapning eller det tidspunkt, hvor overdækningen er konstateret defekt. Optegnelserne skal indeholde de oplysninger, der fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1, tabel 1 og tabel 2, og skal føres som en logbog eller ved anvendelse af en teknologi til automatisk logning, som er godkendt af Miljøstyrelsen.
14. Hvis flydelaget på gyllebeholderne brydes ved omrøring i forbindelse med udbringning, eller ved tømning af beholderen, skal flydelaget være reetableret og intakt senest 2 dage efter at omrøringen påbegyndtes.
15. Hvis flydelaget på gyllebeholderne brydes i andre situationer end de ovennævnte, herunder i forbindelse med omrøring og pumpning eller flytning til en anden gyllebeholder, skal flydelaget være reetableret og intakt samme dag, som omrøringen foretages.

16. Hvis kommunen ved to tilsyn inden for 3 år konstaterer, at et af de fire ovennævnte vilkår ikke overholdes, skal kommunen påbyde husdyrbruget at etablere fast overdækning. Kommunen kan i særlige tilfælde, herunder hvis overtrædelsen af vilkåret er undskyldelig, efter en konkret vurdering undlade at stille krav om fast overdækning
17. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne⁴ må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 dB (A)	45 dB (A)	40 dB (A)	55 dB (A)

18. Virksomheden skal efter anmodning fra kommunen ved en støjmåling dokumentere, at vilkår om støj er overholdt. Målingerne skal foretages i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning og retningslinjer på området. Tilsynsmyndigheden kan maksimalt kræve målinger en gang årligt.
19. Husdyrbrugets bidrag til vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S, må ikke overstige værdierne i bebyggelser med følgende anvendelser, jf. Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9, 1997, om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø:

Anvendelse	Kl.	Vægtet accelerationsniveau, L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

⁴ Støjbidraget måles bortset fra maksimalværdien som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) jf. Vejledning nr. 5 fra 1984 om ekstern støj fra virksomheder. Tallene i parentes angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

20. Husdyrbrugets bidrag til niveauet for lavfrekvent støj og infralyddrift ($\text{dB re } 10^{-6} \text{ m/s}^2$) målt indendørs må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel. Grænserne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst.

Anvendelse	Kl.	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

21. På ejendommen skal der foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med de seneste fastsatte retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på kommunens forlangende.
22. På husdyrbruget skal der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier, stalde og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget holdes rent. Desuden skal der jævnligt gøres rent i staldene, dvs. i det mindste når hvert afsnit tømmes for dyr.
23. Husdyrbruget skal føre logbog for rengøring af stalde og ventilationssystem.
24. Hvis der på to tilsyn inden for 3 år konstaterer utilstrækkelig staldhygiejne i staldafsnittene "Bygning 6 tidl. Smågrise", "Bygning 6 slagtesvin" og "Bygning 8 slagtesvin" kan kommunen påbyde, at de fastmonterede plader på gulvet skal fjernes, og andet tiltag indføres for at opnå gulvtypen fulddrænet gulv som nævnt i vilkår 1. Det kan f.eks. være at udskifte spaltegulvselementer med elementer af drænet gulv i en del af stiarealet, eller at lukke en del af spalteåbningerne med tilpasningsstykker.
25. Virksomhedens eventuelle olie- og kemikalieoplag, herunder olie- og kemikalieaffald, skal til enhver tid opbevares i tæt emballage og stå overdækket på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal tillige være med spildsikring, som beskrevet i Aarhus Kommunes forskrift om opbevaring af olie og kemikalier⁵.
26. Vandforbruget skal så vidt muligt minimeres ud fra det oplyste (ca. $10.200 \text{ m}^3/\text{år}$ i både nudrift og ansøgt drift).
27. Husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende

⁵ Nuværende link til forskriften på Aarhus Kommunes hjemmeside: <https://www.aarhus.dk/virksomhed/miljoe/reguleringer-og-vejledninger-om-miljoeforhold/saadan-skal-du-opbevare-olier-og-kemikalier/>

teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal dertil fremhæve, om der er 5-års lønsomme teknologier, som kan indføres. Kontrolrapport skal fremsendes til Aarhus Kommune

28. Såfremt der på husdyrbruget anvendes eller frigives farlige stoffer⁶, skal dette begrænses mest muligt for at undgå risiko for forurening af jord og grundvand.
29. Husdyrbruget skal opbevare dokumentation for nedenstående i mindst 5 år.
30. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal udformes som er angivet i kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og skal være kendt af de ansatte. I tilfælde, hvor der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal planen udformes eller tilrettes således, at de pågældende ansatte er i stand til at træffe de fornødne forholdsregler i tilfælde af uheld. En opdateret beredskabsplan skal være tilgængelig på husdyrbruget senest ved udnyttelse af godkendelsen.

---

⁶ Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

VURDERING

Formål

I det følgende skal det vurderes, om den ansøgte ændring af husdyrbruget på Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup kan indebære væsentlige virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Under vurderingen skal inddrages alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Desuden skal Aarhus Kommune ved ny bebyggelse vurdere om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af det digitale ansøgningsskema med nr. 229800 via husdyrgodkendelse.dk.

Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁷ kapitel 14. Husdyrbruget er omfattet af bestemmelserne i lovens § 16 a, stk. 1 idet det er første gang det miljøgodkendes efter den gældende husdyrbruglov.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at landbruget kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

Der henvises i øvrigt til miljøkonsekvensrapporten i ansøgers miljøtekniske redegørelse (bilag 2) for yderligere oplysninger og vurderinger.

Overordnet om det ansøgte

Elizabeth Horup har den 27. oktober 2021 søgt om miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup. Det ansøgte omfatter en ændring af dyresammensætningen i husdyrbrugets eksisterende produktionsareal⁸ på 1.950 m².

Husdyrbruget er i dag omfattet af følgende afgørelser vedrørende tilladt dyrehold, stalde og opbevaringsanlæg:

---

⁷ Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

⁸ Definitionen på et produktionsareal er et areal i fast placerede husdyranlæg (stalde), hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Husdyrbruget blev miljøgodkendt efter miljøbeskyttelsesloven⁹ til produktion af årssøer og slagtesvin i 1989. I 2002 blev produktionen omlagt til produktion af smågrise og slagtesvin. Siden er produktionen ændret ved anmeldelse i 2012 og i 2014. Godkendelsen blev senest revurderet i 2015 til en produktion af 25.000 smågrise (7-32 kg) og 4.405 slagtesvin (32-112 kg).

Den 7. marts 2018 fik husdyrbruget en miljøgodkendelse efter § 12 i husdyrbrugloven til en udvidelse af produktion fra 25.000 smågrise (7-32 kg) og 4.405 slagtesvin (32-112 kg) til 30.100 smågrise (10,8-31 kg) og 7.200 slagtesvin (fra 31-110 kg) svarende til en udvidelse fra 244 DE til 313,5 DE på godkendelsestidspunktet.

En forudsætning for miljøgodkendelsen i 2018 var, at gulvtypen "drænet gulv + spalter" i staldafsnittene "Bygning 6 slagtesvin" og "Bygning 8 slagtesvin" skulle konverteres til "Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv", og at dette kunne ske ved at påskruer plader og opsætte gyllegardiner. Denne konversion fra "drænet gulv + spalter" til "Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv" er dog aldrig gennemført, og miljøgodkendelsen af 7. marts 2018 er således aldrig taget i brug. Udnyttelsesfristen er 6 år og udløber den 7. marts 2024.

Den lovlige produktion på nuværende tidspunkt er således revurderingsafgørelsen fra 2015 til en produktion af 25.000 smågrise (7-32 kg) og 4.405 slagtesvin (32-112 kg).

Revurderingsafgørelse fra 2015 samt miljøgodkendelsen fra 2018 bortfalder, når denne miljøgodkendelse tages i brug, hvilket vil sige når miljøgodkendelsen er meddelt, og den øgede fleksibilitet er udnyttet. Vilkkårene gælder straks herefter.

Stalde, opbevaringsanlæg m.v.

I bilag 1 ses en situationsplan over husdyrbruget inklusive stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

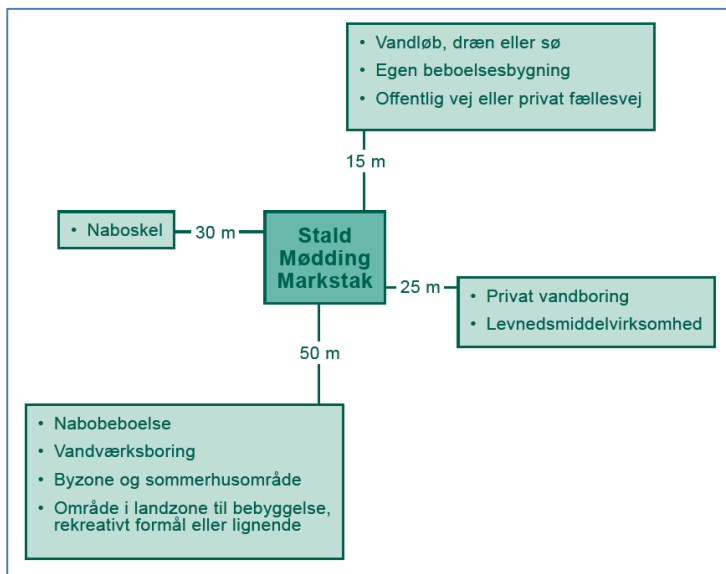
Der er stillet vilkår om størrelse af produktionsareal (vilkår nr. 1) og opbevaringsanlæg (vilkår nr. 2) på husdyrbruget. Vilkkårene giver også oversigt over anlæggenes tekniske data.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 indeholder generelle afstandskrav, som gælder ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyranlæg og opbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening. I det følgende diagram er disse krav vist. Desuden skal der ved etablering af opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning være mindst 100 m til åbne vandløb samt søer, der er større end 100 m² jf. § 8 stk. 2.

---

⁹ Bekendtgørelse af lov nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse med senere ændringer

Figur 1 Generelle afstandskrav, som gælder ved etablering af husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening. Ved "byzone og sommerhusområde" forstås eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ved "område i landzone til bebyggelse, rekreativt formål eller lignende" forstås område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.

Anlægget overholder ikke afstandskravet til naboskel (Afstand: 11 m. Krav: 30 m) og beboelse på samme ejendom (Afstand: 10 m. Krav: 15 m), jf. husdyrbruglovens § 8. Kommunen har vurderet, at det med projektet reelt ikke har været muligt at overholde afstandskravet, da der er tale om eksisterende bygninger. Det er kommunens vurdering, at dette ikke har betydning for forurening ved nærmeste naboer, og har hermed dispenseret fra afstandskravet. Dispensationen er hjemlet i husdyrbruglovens § 9 stk. 3.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Opbevaringsanlæg skal i henhold til gældende husdyrgødningsbekendtgørelse have en tilstrækkelig kapacitet, hvilket normalt svarer til mindst 9 måneders tilførsel, dog mindre ved kvæghold med udegående dyr.

Ansøger har oplyst, at der årligt vil kunne produceres ca. 8.226 m³ gylle inklusive rengøringsvand og drikkevandsspild. Den samlede opbevaringskapacitet i gyllebeholdere er på 6.260 m³ svarende til 9 måneders opbevaring.

Opbevarings-anlæg nr.	Kapacitet (m ³)
Gyllebeholder – Lager 10 (1987)	850 m ³
Gyllebeholder – Lager 11 (1994)	1.830 m ³
Gyllebeholder – Lager 12 (1991)	1.980 m ³
Lejet gyllebeholder, Mejlbjvej 600	1.600 m ³
I alt	6.260 m ³

Tabel 1 Opbevaringskapacitet i gyllebeholdere jf. ansøgers oplysninger (bilag 2). Oplysninger om overfladeareal fremgår af vilkår nr. 2.

Der er stillet vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan.

Aarhus Kommune vurderer ud fra dette, at der ikke vil være en væsentlig miljørisiko forbundet med håndtering og opbevaring af flydende og fast husdyrgødning for jord, grundvand eller overfladevand

Landskabelige hensyn

Der opføres ikke nyt byggeri eller renovering af eksisterende husdyranlæg. Det er på den baggrund kommunens vurdering, at der ikke vil ske påvirkning af landskabet.

Alternativer

Der indgår i miljøgodkendelsen ikke opførelse af nyt byggeri. Det er derfor efter kommunes opfattelse ikke relevant at overveje yderligere alternativer end 0-alternativet, som er beskrevet herunder.

0-alternativet består i, at udvidelsen ikke blev gennemført. Dette ville ifølge ansøger (jf. bilag 2), have den konsekvens, at produktionen forsættes med nugældende godkendelse. Ejendommens miljøgodkendelse vil således ikke leve op til nyeste viden og fortsat være godkendt til et bestemt antal dyr og ikke overgå til stipladsmodellen. Ydermere vil der som følge af en ny godkendelse fremadrettet anvendes hyppig udslusning af gylle som reducerer lugt med 20 % fra slagtesvinestaldene

Med hensyn til miljøpåvirkning og nabogener for udvidelsen set i forhold til 0-alternativet, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde risiko for en væsentlig påvirkning af det omgivende miljø, eller væsentlig større gener for naboer end ved den nuværende produktion – jf. øvrige afsnit i miljøgodkendelsen.

Natur

Aarhus Kommune har vurderet, hvorvidt der i forbindelse med husdyrbruget er behov for en beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning.

Kommunen inddrager i en sådan vurdering alle eventuelle etableringer, udvidelser og ændringer af et husdyrbrug, som er godkendt, tilladt eller afgjort ved anmeldelse inden for de seneste 8 år. For det konkrete husdyrbrug er der indenfor de seneste 8 år foretaget udvidelse, som beskrevet ovenfor.

Natura 2000-områder (kategori 1 natur)

Kategori 1 natur omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder og er omfattet af udpegningsgrundlaget, samt heder og overdrev, som er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder og som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Staldanlægget ligger i en afstand af ca. 9,2 km fra det internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-område) nr. 230, Kaløskovene og Kaløvig.

Kommunen har vurderet, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-området, idet anlægget ligger langt fra Natura 2000-området. Det er via beregning dokumenteret, at totaldeposition fra staldanlægget vil være 0,0 kg N/ha/år på

Natura-2000 området. Projektet overholder således den maksimalt tilladte totaldeposition¹⁰ jf. § 26 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Ammoniakfølsomme naturtyper (kategori 2 natur)

Kategori 2 natur er følgende ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder: højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha i størrelse, og overdrev over 2,5 ha i størrelse.

Staldanlægget ligger ca. 1,2 km SV for et overdrev på ca. 9 ha, som er nærmeste område med kategori 2 natur, jf. § 7, stk. 1, nr. 2 i husdyrbrugloven. Ifølge beregninger i det digitale ansøgningssystem vil totaldepositionen som følge af ammoniakemission fra staldanlægget efter udvidelsen være 0,3 kg N/ha/år på den del af naturområdet, som ligger nærmest staldanlægget. Projektet overholder således den maksimalt tilladte totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år i henhold til § 27 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Regional og lokal natur (kategori 3 natur)

Kategori 3 natur omfatter heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove beliggende uden for de internationale naturbeskyttelsesområder, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2.

Kommunen kan i særlige tilfælde stille krav vedrørende den maksimale merdeposition med ammoniak på kategori 3 natur. Kravet til den maksimale merdeposition af ammoniak fra et husdyrbrug kan dog ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Ved særlige tilfælde forstås, at der skal være tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Det vil sige, at kommunen har mulighed for at stille krav, når der er tale om et område med høj naturkvalitet og/eller, at området er særligt udpeget i kommuneplan eller er omfattet af fredning eller planlagt naturplejeindsats.

Inden for en radius på ca. 1 km omkring staldanlægget er der én mose ca. 300 meter syd for anlægget, en ammoniakfølsom skov 300 meter syd for anlægget, samt en række mindre søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

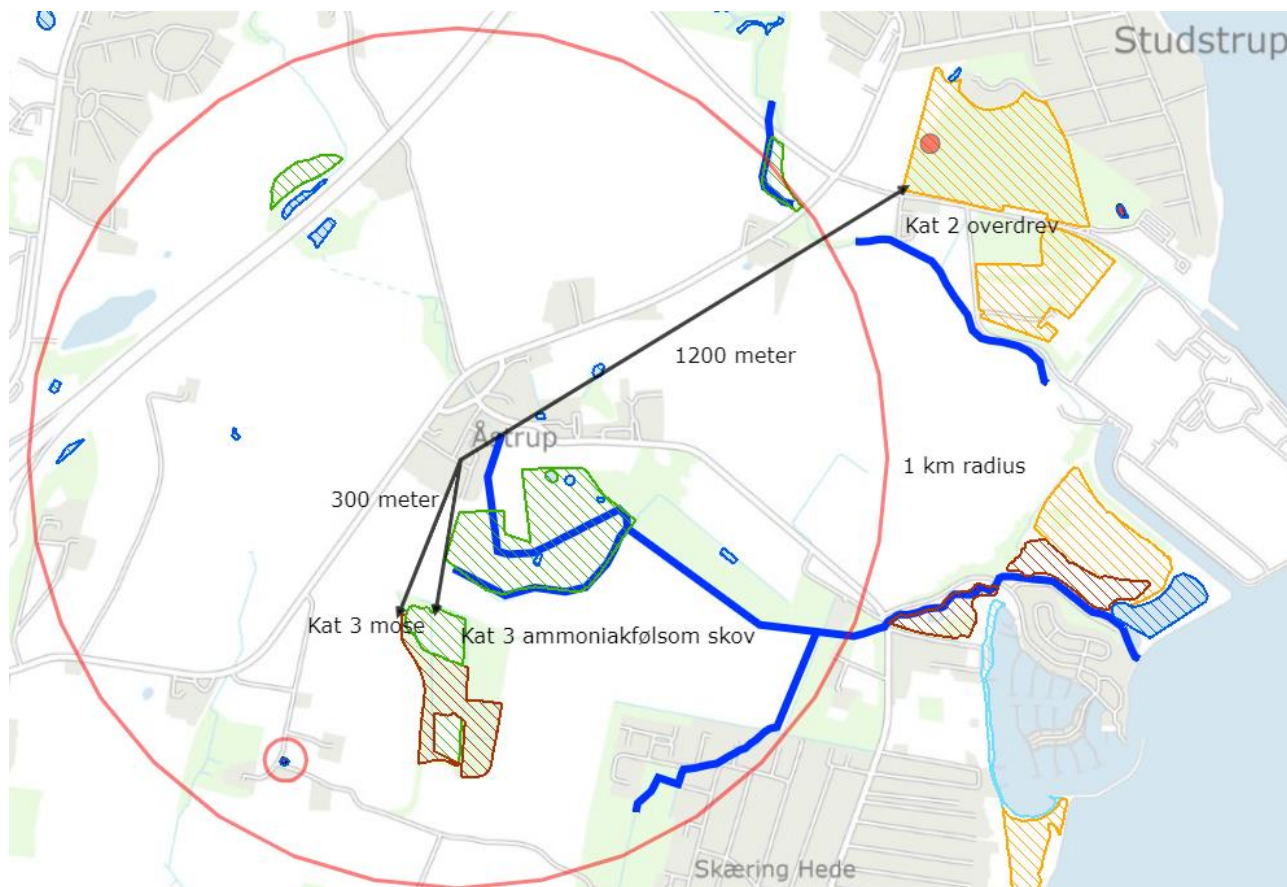
Cirka 300 meter syd for staldanlægget ligger der en mose som er kategori 3 natur og beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Merdeposition på naturområdet vil blive 0,1 kg N/ha/år, jf. beregning i det digitale ansøgningssystem. Da merdepositionen af ammoniak er mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderes det ansøgte ikke at kunne medføre en tilstandsændring af naturområderne.

Cirka 300 meter syd for staldanlægget ligger der en ammoniakfølsom skov, tilgroet lysåbent, som er kategori 3 natur. Merdeposition på naturområdet vil blive 0,1 kg N/ha/år, jf. beregning i det digitale ansøgningssystem. Da merdepositionen af ammoniak er mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderes det ansøgte ikke at kunne medføre en tilstandsændring af naturområderne.

---

¹⁰ Den maksimalt tilladte totaldeposition til kategori 1 natur er 0,2 kg N/ha/år, 0,4 N/ha/år, eller 0,7 N/ha/år afhængigt af, hvor mange husdyrbrug, som er lokaliseret i nærheden af naturområdet og påvirker det med ammoniakemission.

Figur 2 Der er cirka 1200 m til nærmeste kategori 2 ammoniakfølsomme natur (overdrev udenfor Natura 2000). Omkring anlægget er der med en cirkel angivet en afstand på cirka 1 km. Nærmeste beskyttede natur omkring anlægget består af natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 (2 enge og et mindre antal søer), kategori 3 natur (ammoniakfølsom skov/mose). Bilag IV arten Stor Vandsalamander er også registreret (rød cirkel), og vandløbet markeret med blå er potentielt levested for Odder

Bilag IV-arter:

I nærheden af staldanlægget er der levesteder for Bilag IV-arten Stor Vandsalamander. I området er der flere vandløb og en række vandhuller, som er potentielt egnede levesteder for Bilag IV-arten Stor Vandsalamander og Odder. Området må også forventes at være levested for flere flagermusarter. Alle danske flagermusarter er bilag IV-arter.

Efter kommunens vurdering vil den øgede deposition af ammoniak ikke give anledning til en væsentlig ændring af naturtilstanden af de omkringliggende vandhuller, skove, moser, og overdrev og deres værdi som leve- og ynglelokalitet for Bilag IV-arterne Stor Vandsalamander og Odder eller for øvrige sjældne arter.

Det er samlet kommunens vurdering, at den øgede ammoniakemission fra anlægget ikke vil medføre tilstandsændringer af beskyttet natur eller forringelse af levesteder for eller forekomst af sjældne arter.

Lugt

Ved etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug skal geneniveau for lugt overholdes til tre kategorier af omkringboende: enkeltbolig i det åbne land, samlet bebyggelse, og byzone.

Aarhus Kommune har beregnet geneafstand for hver kategori og har sammenlignet med den fysiske afstand til de omkringboende, som er tættest på i hver af de tre kategorier.

Det maksimalt tilladte geneniveau er vist i tabel 1. Det maksimalt tilladte geneniveau er overholdt, når geneafstanden er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand fra stald til geneområde. Lugt er beregnet i det digitale ansøgningsssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Der korrigeres for vindretning, afstand til stalde, og eventuelle andre husdyrbrug i nærheden. Beregning foretages både efter Miljøstyrelsens lugtmodel i odour units (OUE) og efter FMK-modellen i lugtenheder (LE).

De maksimalt tilladte geneniveauer for lugt er overholdt i forhold til enkelt boliger uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone, se nedenstående tabel (tabel 1).

Nabokategori	Maksimalt tilladt geneniveau	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Maksimalt tilladt geneniveau overholdt?
Enkelt bolig uden landbrugspligt (Studstrupvej 3)	15 OUE eller 10 LE pr. m ³	186,6 m	192,6 m	Ja
Samlet bebyggelse, eller område i landzone udlagt til bolig, blandet bolig- og erhvervsformål, eller offentlige formål, herunder rekreative formål (Åstrup Strandvej 2)	7 OUE eller 3 LE pr. m ³	378,8 m	1442,4 m	Ja
Byzone, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Skæring By, Egå)	5 OUE eller 1 LE pr. m ³	541,3 m	660 m	Ja

Tabel 2 Det maksimalt tilladte geneniveau for lugt, samt geneafstand og vægtet gennemsnitsafstand i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og fremtidig byzone eller sommerhusområde. Geneniveau er overholdt, når geneafstand er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand fra stalde til geneområde. Tabellen viser for hver nabokategori den længste af de to geneafstande, som beregnes med henholdsvis Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen.

Der er stillet vilkår om staldenes størrelse og størrelse på gødningsopbevaringsanlæg. Det er derudover indlagt i beregningen, at der for minimering af lugten anvendes hyppig udslusning af gulle i de dele af staldene, hvor der er slagtesvin på drænet gulv.

Staldafsnittene "Bygning 6 tidl. Smågrise", "Bygning 6 slagtesvin" og "Bygning 8 slagtesvin" er oprindeligt etableret med fuldspaltegulv, men for at imødekomme dyrevelfærdsregler, der trådte i kraft 1. juli 2015, blev der fastskruet plader ovenpå spalterne. Det er dog kommunens opfattelse at denne løsning giver problemer med renholdelse af stierne, hvilket sandsynligvis har øget lugtpåvirkningen fra staldafsnittene.

Der fastsættes derfor vilkår om god staldhygiejne og rengøring i staldene, samt om at føre logbog for rengøringen.

Derudover sættes der vilkår om, at hvis der på to tilsyn inden for 3 år konstateres at staldhygiejnen er utilstrækkelig i disse staldafsnit, kan kommunen påbyde, at de fastmonterede plader på gulvet skal fjernes, og at andet tiltag indføres for at opnå gulvtypen fulddrænet gulv som nævnt i vilkår 1. Det kan f.eks. være at udskifte spaltegulvselementer med elementer af drænet gulv i en del af stierne, eller at lukke en del af spalteåbningerne med tilpasningsstykker.

Derudover sættes der vilkår vedrørende tæt overdækning på gullebeholdere og føring af logbog. Dette er en skærpelse i forhold til, at der i Miljøstyrelsens vejledning Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, angives hurtigst muligt og senest henholdsvis 7 og 14 dage efter, og skærpelsen indbefatter – hvis der anvendes maskinstation til at reetablere flydelaget - at maskinstationen bestilles rettidigt og med konkret udførelsesdato.

Vilkåret er ikke en skærpelse i forhold til, hvad der følger af Miljøstyrelsens vejledning Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse og som er præciseret i Miljøstyrelsens helpdesk svar dateret 21-04-2017 om emnet: "Er det acceptabelt

at der sker brud på flydelag ved flere årlige tømninger af gyllebeholder ved pumpning til eksterne beholdere". I helpdesksvaret er det angivet, at der som udgangspunkt altid skal være flydelag på beholderen, og at det på husdyrbrug med hyppige flytninger mellem beholdere vil være hensigtsmæssigt med fast overdækning (teltdug el. lign).

Der er beregnet en konsekvenszone for lugt, det vil sige en zone indenfor hvilken, de omboende vil kunne blive udsat for lugtemission af en vis styrke. Konsekvenszonens afstand er 651 m. Beboere indenfor denne zone er blevet orienteret med mulighed for at udtale sig i sagen, inden der blev truffet afgørelse.

Det er ud fra de beregnede geneafstande og de stillede vilkår Aarhus Kommunes vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener i forhold til de omboende.

Belysning, støv, støj og skadedyr

Ansøger har oplyst, at der er udendørs belysning der er sensorstyret. Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være risiko for væsentlige gener fra belysning.

De primære kilder til støv vil efter ansøgers oplysninger (bilag 2) være i forbindelse med transport i meget tørre perioder. Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være risiko for væsentlige støvgener.

De primære kilder til støj fra anlægget vil efter ansøgers oplysninger (bilag 2) være højtryksrensere, foderanlæg og kompressor. Kommunen har vurderet, at de omboende kan sikres mod væsentlige støjgener ved at stille vilkår om overholdelse af konkrete støjgrænser samt vilkår om, at der skal foretages målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser.

Rystelser kan i særlige tilfælde være til gene fra en virksomhed eller landbrug, afhængigt af, hvilke aktiviteter, der foretages, samt afstanden til de omkringboende naboer. Der er for det konkrete husdyrbrug ikke oplyst om aktiviteter, som i særlig grad skulle frembringe vibrationer, rystelser eller lavfrekvent støj. Det er kommunens vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige gener fra rystelser.

Hvis der mod forventning skulle opstå gener fra belysning, støv eller rystelser, vil kommunen kunne påbyde, at problemet bliver undersøgt.

Der er stillet vilkår om effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.

Forebyggelse af flueplage kræver efter de gældende retningslinjer først og fremmest en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. God staldhygiejne indebærer, at man dagligt fjerner rester af gødning og foder nær skillevægge og langs kanter af render til automatiske gødningsanlæg. Særlige flueproblemer kan opstå i spaltegulvsstalde for svin. Dette kan reduceres aktiv bekæmpelse. Aktiv bekæmpelse af fluer består f.eks. af mekanisk bekæmpelse med lim- og lysfælder, biologisk med snyltehvepse og rovfluer, eller ved kemisk bekæmpelse, hvor larvecider er den grundlæggende metode. Ansøger har oplyst (bilag 2), at fluegener bekæmpes efter behov efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro Økologi.

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at der med de i ansøgningen angivne forhold og det stillede vilkår ikke er væsentlig risiko for gener fra skadedyr.

Affald, olie og kemikalier

Affaldsfraktioner fra ejendommen samt håndtering af affald fremgår af ansøgers miljøtekniske beskrivelse (bilag 2). Døde dyr afhentes efter behov, og er placeret under kadaverkappe og kan ikke ses fra offentlig vej. Smågrise opbevares i container. Døde dyr er placeret således at de ikke ligger til gene for forbigående. Det er kommunens vurdering at opbevaringen af døde dyr ikke medfører lugtgener eller uhygiejniske forhold.

Affaldshåndtering er omfattet af de til enhver tid gældende affaldsregulativer for Aarhus Kommune. Alt affald fra husdyrbruget skal opsamles, opbevares og transporteres efter reglerne i affaldsregulativerne.

Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen. Husdyrbrugets har en vaskeplads. Bestemmelser om indretning og placering af vaskepladser og om håndtering af sprøjtemidler fremgår af vaskepladsbekendtgørelsen¹¹. Husdyrbrugets vaskeplads er placeret udenfor boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), væsentligt længere end 50 m fra nærmeste almene vandforsyningsboring, og med stor afstand til sårbare områder for grundvand med hensyn til pesticider/indsatsområder for grundvand.

Det er ud fra ovenstående kommunens vurdering, at håndtering og opbevaring af affald, olie og kemikalier, med de stillede vilkår kan foretages uden at medføre væsentlig risiko for påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand.

Transport

Aarhus Kommune har vurderet de gener, der er forbundet med transport i forbindelse med husdyrbrugets drift.

Antallet af transporter til og fra ejendommen fremgår af den miljøtekniske beskrivelse. Der vil som følge af ændring af produktionen på ejendommen ikke ske ændringer i antallet af årlige transporter.

Det er kommunens vurdering, at transporten til og fra anlægget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener i nærområdet. Det bemærkes i øvrigt, at transport på veje skal ske i overensstemmelse med anden lovgivning herunder færdselsloven.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Kravet om anvendelse af BAT-teknologi bygger på det princip, at husdyrbruget ved udvidelser eller ændringer skal forebygge og begrænse forurening fra produktionen ved anvendelse af den bedste, tilgængelige teknologi – bedre kendt som "BAT-teknologi".

Hvilken teknologi der anses for BAT-teknologi, fastlægges af Miljøstyrelsen ud fra afprøvninger af forskellige teknologier for bl.a. renseeffekt og økonomi. Herefter foretages for alle teknologier en afvejning af renseeffekt over for prisen på teknologien for at sikre, at teknologien ikke er uforholdsmæssigt dyr i forhold til dens effektivitet. Teknologier kan altså blive afvist som BAT-teknologi, fordi de er for ineffektive, eller fordi de er for dyre.

Ved fastlægnings af, hvad der anses for BAT-teknologi, anlægges den betragtning, at større virksomheder i branchen generelt må forventes at have bedre økonomiske muligheder end

---

¹¹ Bekendtgørelse nr. 1401 af 26. november 2018 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

små for at anvende forureningsbegrænsende teknologi i produktionen. BAT-kravet fastsættes derfor strammere for større husdyrbrug end for små (proportionalitet).

I ansøgninger med en årlig emission af ammoniak på mere end 750 kg, beregnes hvad emissionen ville være i den ansøgte drift, hvis BAT-teknologi blev anvendt. Dette niveau kaldes "BAT-niveauet" for den pågældende ansøgte drift og er det niveau, som skal overholdes i den ansøgte drift. Ansøger er frit stillet til at anvende en godkendt teknologi til at bringe emissionen ned på BAT-niveau.

Emission

For emission af ammoniak er der på baggrund af fastlagte emissionsfaktorer for dyretyper og staldtyper beregnet et BAT-niveau for staldene på 3.445 kg NH₃-N pr. år, samt et BAT-niveau for gyllebeholderne på 467 kg NH₃-N pr. år. Det vil sige, at BAT-niveauet, som ikke må overskrides, er 3.912 kg NH₃-N pr. år for hele husdyrbruget.

BAT-krav for staldene pr. m² fremgår af BAT fanebladet i den digitale ansøgning. Desuden er kravene beskrevet særligt beskrevet i bilag 3, afsnit 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, også mht. opbevaringslagre.

Dette skal sammenlignes med produktionen i den ansøgte drift, der udgør 3.912 kg NH₃-N om året. Beregningen er lavet ud fra de husdyrtekniske data om bedriften, som indgår i ansøgningen, og som fremgår af vilkår nr. 1 og 2. Det er konstateret, at BAT-niveauet for emission af ammoniak er overholdt.

Stalde og lagre:	Type:	Forudsætning	Areal (m ²)	BAT-krav (kg NH ₃ -N / (m ² ·år))	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)
Bygning 2 Smågrise stald	Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	276 m ²	0,56	155
Bygning 4 Smågrise	Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv		282 m ²	0,56	158
Bygning 4 Smågrise	Smågrise, drænet gulv + spalter (50%/50%)		63 m ²	1,2	76
Bygning 6 tidl. smågrise	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise, Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)		376 m ²	2,3	865
Bygning 6 slagtesvin			707 m ²	2,3	1626
Bygning 8 Slagtesvin			246 m ²	2,3	566
Lager 10 Gyllebeholder 850 m ³	Gyllebeholder	Eksisterende gødnings-opbevarings-anlæg	212 m ²	0,4	85
Lager 11 Gyllebeholder 1830 m ³			497 m ²	0,4	199
Lager 12 Gyllebeholder 1950 m ³			458 m ²	0,4	183
Samlet BAT-krav (kg NH₃-N / år)					3912
Faktisk emission (kg NH₃-N / år)					3912
BAT overholdt					Ja

Tabel 3 BAT-niveau

SAMLET VURDERING

Aarhus Kommune har vurderet miljøbelastningen efter udvidelsen af husdyrbruget på Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup. Kommunen konkluderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, samt at det ansøgte overholder kravene i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget med overholdelse af vilkårene kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet.

OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Da Aarhus Kommune modtog ansøgningen, annoncerede kommunen den offentligt på Aarhus Kommunes hjemmeside i perioden 1. november 2021 til 22. november 2021.

Udkast til miljøgodkendelse har været i høring i 30 dage fra 6. januar 2022 til 7. februar 2022 hos ansøger, relevante naboer og andre berørte.

Høringen gav anledning til bemærkninger:

To naboer nævnte at der var gener fra fluer. Der er i miljøgodkendelsen allerede sat vilkår om, at der skal foretages effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer. I tilfælde af, at der opleves øgede fluegener fra bedriften, kan kommunen indskærpe, at fluegenerne fra produktionen nedbringes. Fire naboer gjorde indsigelse mod udvidelsen med den begrundelse, at de var generet af lugtgener fra anlægget. Den ansøgte produktion overholder beskyttelsesniveauet for lugt til enkelte boliger, og der kan derfor ikke gives afslag på det grundlag. Kommunen har allerede ved en konkret vurdering valgt at skærpe flere generelle forhold for at kunne sikre, at forudsætningerne for godkendelsen er overholdt, hvilket kontrolleres ifm. tilsyn. Fire naboer nævnte gener ved omrøring og udkørsel af gylle samt problemer med flydelaget. Dette er omfattet af generel lovgivning, hvilket kontrolleres ved tilsyn.

Den endelige miljøgodkendelse er derfor ikke ændret i forhold til udkastet, som blev sendt i høring.

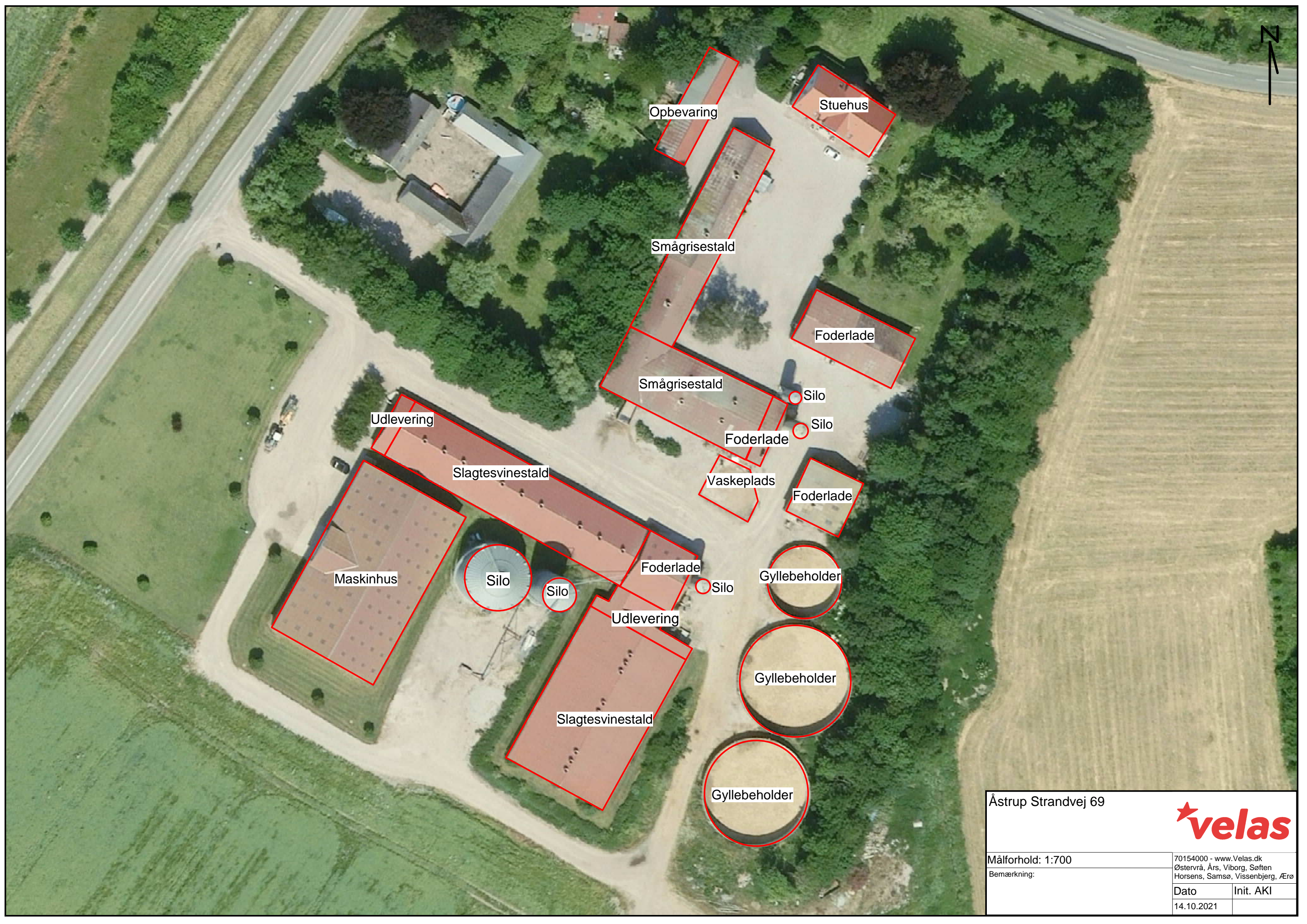
Aarhus Kommunes afgørelse offentliggøres på kommunens hjemmeside den 10. februar 2022. Ansøger har fået tilsendt godkendelsen. Øvrige parter, naboer, foreninger og organisationer er orienteret om, at afgørelsen meddeles.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen, og afgørelsen kan påklages indtil 4 uger efter offentliggørelsen, jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven. Det vil sige, at en eventuel klage skal være modtaget senest den 10. marts 2022 af Aarhus Kommune via klageportalen. Enhver, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. vil kunne klage over kommunens afgørelse.

Klagen skal indsendes via klageportalen på www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Vejledning om klagegebyr, og hvordan man skal logge på og anvende klageportalen, findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside på www.naevneneshus.dk. Klagen sendes gennem klageportalen til kommunen. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. I særlige tilfælde kan du klage uden om klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget fra at bruge klageportalen, skal du aflevere klagen og en begrundet anmodning om fritagelse til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan blive fritaget.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan tages i brug, efter den er meddelt, men det sker på eget ansvar, da Miljø- og Fødevareklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse. Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen har været offentligt bekendtgjort.

Åstrup Strandvej 69			
Målforhold: 1:700	70154000 - www.Velas.dk		
Bemærkning:	Østervrå, Års, Viborg, Søften Horsens, Samsø, Vissenbjerg, Ærø		
Dato	Init.	AKI	
14.10.2021			

Miljøkonsekvensrapport

Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup

Datablad

Landbrugets navn og beliggenhed	Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup
Matrikel nr. Ejerlav	2a - Åstrup By, Skødstrup
Cvr. nummer CHR-nummer Ejendomsnummer	35069674 14004 7510570066
Ejer af ejendommen/ansøger Adresse Mobil E-mail	Elizabeth Horup Åstrup Strandvej 69, 8541 Skødstrup 21281043 s.horup@hojvang69.dk
Driftsansvarlig	Niels Henrik Kjær Sørensen, 29470685
Brugstype	Produktion af smågrise og slagtesvin
Godkendelsesbetegnelse	§ 16a -under 3500 kg N
Scenarieregning	229800
Dato for godkendelse	
Tilsynsmyndighed	Århus Kommune
Kvalitetssikret af	
Næste revurdering af godkendelsen	

Ansøgers Konsulent:

Navn: Anne Kirkegaard, Velas
Adresse: Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Tlf.nr. 29634004
E-mail: aki@velas.dk

Indhold

Ikke- teknisk resumé.....	4
Beskrivelse af det ansøgte.....	5
Projektbeskrivelse	5
Husdyrbrugets beliggenhed	6
Landskabelig vurdering.....	7
Opbevaring af foder	8
Energi- og vandforbrug.....	8
Reststoffer, affald og kemikalier	8
Husdyrbrugets nabopåvirkninger og tiltag der begrænser gener	10
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	13
Alternative placeringer	13
Ansøgtes forventede virkning på miljøet (de væsentligste og kumulative påvirkninger).....	13
Begrebet BAT.....	14
Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)	14
Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)	14
Renovering af eksisterende stalde	15
Bedste tilgængelige opbevaringsteknik.....	15
BAT- krav vedr. udbringning af husdyrgødning og udnyttelse af næringsstoffer i marken	15
BAT- krav Energibesparende foranstaltninger	17
BAT-krav vandbesparende foranstaltninger	19
Management på husdyrbruget.....	20
Egenkontrol	21
Natur.....	21
Alternative løsninger der er undersøgt	22
Foranstaltninger for at begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	23
Befolkningen og menneskers sundhed	23
Biologisk mangfoldighed	23
Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima	25
Materielle goder kulturarv og landskabet	25
Ophør.....	25

Ikke- teknisk resumé

Beskrivelse af det ansøgte:

Elizabeth Horup ønsker en ny miljøgodkendelse på ejendommen og overgår derfor til stipladsmodellen, med en godkendelse efter stipladsmodellen stilles der ikke længere krav til antal dyr i staldene indenfor et givent vægtinterval. Stipladsmodellen giver mulighed for at udnytte staldene optimalt da det er antal m² produktionsarealerne i staldene der godkendes. Ejendommen skal godkendes på ny da der i gældende godkendelse ikke er givet godkendelse til den gulvtype der er ved slagtesvinene. Der opføres ikke nye bygninger eller udvides i dyreholdet som følge af denne godkendelse.

Produktionsanlægget på Åstrup Strandvej 69 er indpasset i landskabet både hvad angår udformning, farvevalg samt beplantning.

I eksisterende stalde er der opmålt et produktionsareal på samlet 1950 m² til smågrise og slagtesvin. Opmåling af produktionsarealerne er vedlagt nærværende ansøgning som bilag.

Lugtberegningerne fra husdyrgodkendelse.dk viser at lugt til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone kan overholdes hvis der anvendes hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestaldene.

Ansøgtes forventede virkning på miljøet:

Eksisterende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg.
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik.
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier.
- Landskabelige og kulturhistoriske forhold.

Anlægget overholder kravet til BAT som er et krav på:

3912 kg N/år, der er beregnet en årlig fordampning på 3912 kg N/ha.

Der anvendes teknologien hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestaldene til reduktion af lugt fra anlægget.

Foranstaltninger for at begrænse det ansøgtes virkning på miljøet:

Produktionen overholder alle gældende normer for:

- opbevaring og udbringning af gylle
- håndtering af spildevand og affald
- Støj-, støv-, og lugtbelastning af omgivelser m.v.

Det betyder, at ejendommens virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Det vurderes, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderes det, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet.

Beskrivelse af det ansøgte

Projektbeskrivelse

Der søges en godkendelse efter §16 a i LBK 520 af 01/05/2019 til godkendelse af eksisterende stalde.

Der ønskes en ny miljøgodkendelse på ejendommen, da de eksisterende slagtesvinestalde er godkendt med delvis spaltegulv, der har altid været fulddrænede gulve i slagtesvinestaldene hvorfor det søges godkendt på ny. Derudover er to sektioner til slagtesvin godkendt til smågrise. Tre meget små smågrisestalde er med fulddrænede gulve, disse er også tidligere godkendt med delvis spaltegulv (toklimastald)

Der er samlet på ejendommen et produktionsareal på 1950 m².

Bygnings nr.	Dyretype + gulvtype	Produktionsareal (m ²)		
		Ansøgt drift	Nudrift	8-års drift
2 smågrisestald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	276 m ²	276 m ²	276 m ²
4 smågrise	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	282 m ²	345 m ²	345 m ²
	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/50%)	63 m ²		
6 tidl. smågrise	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	376 m ²	376 m ²	376 m ²
	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/50%)			
6 slagtesvin	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	246 m ²	246 m ²	246 m ²
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv			
8 slagtesvin	Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	707 m ²	707 m ²	707 m ²
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv			
I alt		1.950 m²	1.950 m²	1.950 m²

Tagvand fra eksisterende bygninger ledes til faskiner.

Med denne godkendelse efter lovens §16a godkendes hele ejendommens produktionsareal til henholdsvis smågrise og slagtesvin.

Elizabeth Horup driver udover Åstrup Strandvej 69 også Hesselballevej 49 med svineproduktion.

Staldanlægget på Åstrup Strandvej 69 er ikke teknisk-, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Studstrupvej 3 der ikke er noteret som landbrug. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde er Skæring Hede (Åstrup Strandvej 2) der er beliggende ca. 1400 meter sydøst for ejendommens anlæg. Der er ca. 610 meter til nærmeste byzone, Hvam, der ligger sydøst for ejendommen.

Område	Afstandskrav	Afstand målt
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 meter	610 m
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 meter	1400 m
Nabobeboelse	50 meter	94 m
Kategori 1 og 2 natur	10 meter	Hhv. 9,2 km og 1,2 km

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri/bygning hvor ændringen/udvidelsen sker
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	> 25 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	> 50 m
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	50 m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	60 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	> 100 m

6) Beboelse samme ejendom	15 meter	10 m (gælder ikke eksisterende stalde)
7) Naboskel	30 meter	Ca. 11 m (gælder ikke eksisterende stalde)
8) Nærmeste nabo	50 meter	94 m

Område	Er anlægget placeret inden for området
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv.	Nej
Områder med landskabelig værdi	Nej
Uforstyrrede landskaber	Nej
Områder med særlig geologisk værdi	Nej
Rekreative interesseområder	Nej
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Nej
Kirkeomgivelser	Nej
Kystnærhedszonen	Nej
Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering	Nej
Skovrejsningsområder	Nej
Fredede områder	Nej
Beskyttede naturarealer (§ 3)	Nej
Strandbeskyttelseslinje	Nej
Klitfredningslinje	Nej
Skovbyggelinje	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje	Nej
Kirkebyggelinje	Nej
Fortidsmindelinje	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger	Nej

Landskabelig vurdering

Området ligger i landzonen, i et særligt værdifuldt landbrugsområde, i et bølgende til storbakket morænelandskab. Agerlandskabet er præget af et intensivt agerlandbrug med relativt store markfelter, afgrænset af læhegn. Området rummer desuden spredt bevoksning og fritliggende gårde. Flere steder er gårdene lagt sammen til store landbrug.

Gårdanlægget er ikke placeret højt i landskabskurverne således det er synligt fra længere afstand. Desuden findes der spredt opvoksede læhegn omkring ejendommen i de naturlige markskel. Læhegnene er med til at bryde billedet i landskabet og vil til dels dække for anlægget set fra forskellige vinkler.

Beplantning:

Det forventes ikke at der etableres ny beplantning i forbindelse med godkendelsen af de eksisterende stalde.

Samlet set vurderes det, at en ny godkendelse af ejendommens stalde, ikke vil forringe de landskabelige værdier i området. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår i forhold til beliggenhed og planmæssige forhold. Det vurderes endvidere, at anlægget er afskærmet og tilpasset godt i landskabet.

Opbevaring af foder

Foderkorn:

På Åstrup Strandvej 69 opbevares der maksimalt 1.000 tons foderkorn, som opbevares i amerikaner silo.

Andet foder:

Der opbevares maksimalt 36 tons soyaskrå i silo, 12 tons mineraler og 3 tons animalsk fedt.

Energi- og vandforbrug

Nudrift	
Årligt elforbrug	135.000 Kwh
Årligt forbrug af vand	10.200 m ³
Årligt forbrug af fyringsolie/halm	
Årlig egenproduktion af energi: vindmølle/biogas osv.	

Ansøgt	
Årligt elforbrug	135.000 Kwh
Årligt forbrug af vand	10.200 m ³
Årligt forbrug af fyringolie/halm	
Årlig egenproduktion af energi: vindmølle/biogas osv.	

Reststoffer, affald og kemikalier

Fast affald

Generelt bemærkes, at al affald vil blive bortskaffet i henhold til kommunens affaldsregulativ. Beskrivelse af opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt produktion er vist herunder.

	Mængde nudrift (kg el. tons)	Mængde Ansøgt (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingsegnet affald.	Container der tømmes ca. hver 4 uge 2 x 600 l. containere	Container der tømmes ca. hver uge 14 dag 2 x 600 l. containere	• Container på ejendommen.	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ. Tømmes af Marius Pedersen

Jern	minimalt	minimalt	• Opbevares i maskinhus	Afhændes til skrothandler
Plastik				Afleveres pt. sammen med forbrændingseget affald.
Andet				

Affaldshierarkiet: Ved at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, kan man minimere affaldsproduktionen. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldsproduktionen skal registreres efter de gældende regler. Affald skal håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen, hvilket blandt andet betyder, at oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

Det vurderes at affaldsmængden ligger indenfor det forventelige for en produktion af denne størrelse. Affald opbevares forsvarligt i lukkede beholdere.

Affaldshierarkiet angiver, hvordan man som udgangspunkt opnår det bedste miljømæssige resultat, når man skal håndtere og behandle affald. Affald er i mange tilfælde en værdifuld ressource, og ved behandlingen skal det derfor overvejes, om affaldet kan forberedes til genbrug, eller om det kan genanvendes.

På nuværende tidspunkt afleveres plastik fx engangshandsker, papir og pap sammen med forbrændingseget affald, grunden til dette er at mængden ikke er ret stor, der er fx ikke større partier af plastik fra fx wrapballer.

Da der er tale om mindre affaldsmængder giver det ikke mening at kildesortere i mindre fraktioner. Der kildesorteres på nuværende tidspunkt således at jern, kanyler, medicinglas, organisk affald og spraydåser afhændes kildesorteret. Affaldsmængden begrænses desuden ved at mineraler leveres i bigbags og ikke som sækkevare og at foder leveres i løsvægt.

Olie- og kemikalieaffald

Olie- og kemikalieaffald køres på genbrugsplads.

Affald fra veterinære lægemidler, hvis der er affald herfra, afleveres det på genbrugsplads.

Medicinrester og tom emballage afhændes til kommunens modtageordning for farligt affald.

Døde dyr

Døde dyr afhentes efter behov. Døde dyr kan ikke ses fra offentlig vej og overdækkes med kadaverkappe. Smågrise opbevares i container.

Døde dyr er placeret således at de ikke ligger til gene for forbipasserende. Det vurderes at opbevaringen af døde dyr ikke medfører lugtgener eller uhygiejniske forhold.

Husdyrbrugets nabopåvirkninger og tiltag der begrænser gener

Lugt

Den væsentligste lugt stammer fra staldene og spredes via ventilationssystemet.

Geneafstanden er beregnet til 186,6 m for nabo, 378,8 m for lokalplan udenfor byzone og 569,8 m for byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand er til nabo 192,6 m, til lokalplan udenfor byzone 1442,4 m og til byzone 660 m.

I husdyrgodkendelse.dk er der udarbejdet lugtberegninger. Beregningerne viser at alle krav er overholdt.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Studstrupvej 3	0	NY	186,6	186,6	192,6	Ja
 Åstrup Strandvej 2	0	NY	420,9	378,8	1442,4	Ja
 Skæring By, Egå	0	NY	569,8	541,3	660	Ja
 Skødstrup By, Skødstrup	0	NY	569,8	569,8	968	Ja
 Studstrup By, Skødstrup	0	NY	569,8	569,8	1138,1	Ja

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi. I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer. Desuden er det vigtigt, at der foretages biologisk bekæmpelse af fluer i gyllekanalerne i alle staldafsnit.

Fluegener

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agro økologi. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 1686 af 18/12/2018). Der er indgået aftale med Mortalin.

Vurdering

Det vurderes at der er taget de nødvendige forholdsregler for rotte og skadedyrs bekæmpelse for hele anlægget.

Beskrivelse af transport

Der er to tilkørselsveje til gårdanlægget, hvoraf kun den ene (sydligste) anvendes i forbindelse med driften. Det vurderes at der ved udkørsel fra anlægget er gode oversigtsforhold.

Der køres med husdyrgødning i vækstsæsonen. Til arealerne inden for ca. 6 km anvendes der typisk gyllevogne, der laster ca. 25 tons. Til arealer længere væk anvendes lastbiler, der laster ca. 40 tons.

Det årlige antal transporter med gylle øges ikke i forhold til nuværende drift.

Transporterne af korn vil primært foregå i høst, mens øvrige fodertransporter vil være jævnt fordelt hen over året og typisk foregå inden for alm. arbejdstid.

Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid.

Ejendommen ligger i et landområde, og de ejede arealer + hovedparten af de forpagtede arealer ligger samlet i landområdet. Det betyder, at gylle- og fodertransporter til og fra disse arealer foregår i landområde uden at berøre tæt beboede områder. Transporten af gylle til aftalearealer længere væk foregår med lastbil, som indgår naturligt i det samlede trafikbillede, uden at der vil være nævneværdige øgede gener for omgivelserne.

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hypighed	Forskel i antallet af transporter
Lastbilstransporter					
Foder	52	52	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/uge	0
Døde dyr	52	52	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/uge	0
Brændstof (fyringsolie)	2	2	Indenfor normal arbejdstid	2 gange/år	0
Smågrise ind	52	52	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/uge	0
Slagtesvin ud	52	52		1 gang/uge	0
Traktortransporter					
Gyllekørsler	275	275	Indenfor normal arbejdstid	I sæson	0

Korn	50	50	Indenfor normal arbejdstid	Primært i høst	0

Vurdering

Det vurderes at gener af transporter vil være minimale på grund af udkørsel fra anlægget ikke går direkte forbi omkringboende. Hovedparten af transporter til og fra ejendommen vil foregå direkte fra Åstrup Strandvej. Ved kørsel med gylle vil der bl.a. køres på vejene omkring anlægget men dette er i en meget begrænset periode forår og efterår når der bringes gylle ud på markerne.

Det samlede antal transporter til og fra anlægget i forbindelse med driften af eksisterende stalde/anlæg vurderes ikke at påvirke omkringboende.

Beskrivelse af støjkilder

Der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget
- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs
- Kornmølle i foderlade
- Foderanlæg i foderlade

De fleste støjkilder er placeret i lukkede bygninger.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjkilder

Ventilationsanlæg: Kører efter behov hele døgnet

Højtryksrensere: en gang om ugen.

Kornmølle: Dagligt

Foderanlæg: Dagligt

Tiltag mod støjkilder

Flere af støjkilderne er placeret i lukkede bygninger, fx højtryksrensere, foderanlæg og kompressor. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Vurdering

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke i forbindelse med den ansøgte godkendelse, og det vurderes derfor, at gener i forbindelse med støjende aktiviteter er af meget begrænset karakter.

Ligeledes er støjende aktiviteter fra det eksisterende anlæg af begrænset karakter. Størstedelen af støjkilderne er placeret i lukkede bygninger.

Støvgener

Det vurderes, at håndtering af foder ikke vil medføre nævneværdige støvgener for omgivelserne, da foderet opbevares i siloer placeret udendørs eller i foderladen, og da foderet så vidt muligt håndteres i lukkede systemer. Halm opbevares indendørs i foderladen.

Støv fra bedriftens interne transporter samt støv fra de forskellige transporter til og fra husdyrbruget, forventes ikke at blive mere hyppigt forekommende, end de er i den nuværende drift. Det skyldes primært, at antallet af transporter ikke øges.

Støvgener fra ejendommen vil kunne optræde i meget tørre perioder afgrænset til forår og efterår når der køres til og fra arealerne i forbindelse med udkørsel af gylle. Ligeledes vil der i høst kunne opstå støvgener hvis der er meget tørt når der køres på grusbelagte arealer. Høst er ligeledes en begrænset periode.

Det vurderes at naboer til ejendommen ikke vil blive påvirket af støvgener, da der ikke køres på grusbelagte arealer direkte forbi naboer og omkringboende.

Samlet set vurderes det, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser. Arbejdsgange, der kan give anledning til støv, ændres ikke i forbindelse med godkendelsen, og ovennævnte tiltag til begrænsning af støvgener er effektive.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning
Opbevaringskapaciteten på ejendommen er følgende:

Lager 10 Gyllebeholder fra 1987 på 850 m³

Lager 11 Gyllebeholder fra 1994 på 1830 m³

Lager 12 Gyllebeholder fra 1991 på 1980 m³

Mejlbyvej 600 (lejet beholder hos Lars Pilgaard) 1600 m²

Kapacitet i alt 6.260 m³.

30.500 smågrise x 0,132 t/dyr = 4.026 t

7500 polte x 0,56 t/dyr = 4.200 t

Der produceres ca. 8.226 m³ gylle.

8.226 / 12 x 9 = 6.170 m³, kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed overholdt.

Mængden af gylle er beregnet ud fra hvor mange dyr der vurderes plads til på anlægget ud fra dyrevelfærdskravene, ovenstående er derfor en worst case beregning.

Alternative placeringer

Hvis ejendommen ikke opnår ny miljøgodkendelse, fortsættes den nuværende drift af ejendommen. Dette vil betyde at ejendommen reguleres efter ældre miljølovgivning der ligger til grund for gældende godkendelse. Med en ny miljøgodkendelse vil ejendommens emissioner beregnes efter nyeste viden på området. Ydermere vil der som følge af en ny godkendelse fremadrettet anvendes hyppig udslusning af gylle som reducere lugt med 20 % fra slagtesvinestaldene.

Ansørgtes forventede virkning på miljøet (de væsentligste og kumulative påvirkninger)

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. BAT- begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

Genetik

Foderteknologi

Staldindretning

Opbevaring af husdyrgødning

Management

Udbringningsteknologi

Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)

BAT kravet for anlægget i forhold til ammoniaktabet er opfyldt, da der søges om godkendelse af eksisterende stalde.

Det samlede BAT krav er beregnet via husdyrgodkendelse.dk.

BAT-kravet er beregnet til 3.912 kg N. BAT krav til staldene er 3.445 kg N og BAT kravet til lagrene er beregnet til 467 kg N

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 3.912 kg N. BAT-kravet er dermed overholdt.

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Der er udarbejdet teknologiblade for følgende ammoniakreducerende teknikker/teknologier:

Smågrise

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)

Svovlsyrebehandling af smågrise-gylle (ca. 70%)

Luftrensning (70-90 %)

Fodring: benzoesyre (1 % pr. g/FE)

Slagtesvin

Svovlsyrebehandling af gylle (ca. 70 % ammoniakreduktion)

Luftrensning – (70-90% luftrensning afhængig af hvor meget luft der renses)

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)
Delvist fast gulv

Nedenfor beskrives valget af staldsystemer, miljøteknologier og fodringstiltag til opfyldelse af Miljøstyrelsens vejledende krav om BAT- standard vilkår.

Valg af staldsystemer

De eksisterende stalde til smågrise er primært indrettet med toklimastalde (delvis spaltegulv), slagtesvinestaldene er indrettet med drænet gulv.

Valg af miljøteknologi

Hyppig udslusning af gylle.

Der anvendes fremadrettet teknologien hyppig udslusning af gylle for at reducere lugt fra slagtesvinestaldene med 20 %.

Hyppig udslusning af gylle er optaget på miljøstyrelsens teknologiliste hvor det er godkendt til at reducere lugt med 20 % fra slagtesvinestalde der er indrettet med fulldrænet gulv.

Valg af teknologi til opbevaring af husdyrgødning

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der etableres fast overdækning på nye gyllebeholdere, med mindre, der kan opretholdes et naturligt tæt flydelag. Der skal altid etableres fast overdækning hvis en ny beholder placeres inden for en radius af 300 meter fra nærmeste nabo.

Der har aldrig været problemer med at opretholde det naturlige flydelag på de eksisterende beholdere.

Renovering af eksisterende stalde

Der er ingen planer om renovering af eksisterende staldanlæg inden for den 8-årige periode, hvorefter kommunalbestyrelsen skal foretage den første regelmæssige revurdering af det miljøgodkendte. Årsagen hertil er, at staldene er velfungerende.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Husdyrgødning opbevares på følgende vis:

Gylle:

Beholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Ved pålæsning af gyllevogn anvendes læssekran påmonteret gyllevognen, denne anordning suger gyllen fra tanken over i gyllevognen hvilket bevirker at spild undgås.

BAT- krav vedr. udbringning af husdyrgødning og udnyttelse af næringsstoffer i marken

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften,

eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere PH- værdi (svovlsyrebehandling).

En stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af husdyrgødning gælder således følgende:

- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- Gylle skal som minimum udbringes med slæbeslanger (bredspredning forbudt)
- Gylle der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst skal være nedbragt senest 4 timer efter udbringning.
- Al udbringning af husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning eller en tilsvarende teknologi med samme ammoniakreduktionsprocent.

En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning af husdyrgødning vil kunne nås ved krav om nedfældning af al husdyrgødning eller ved tilsætning af svovlsyre til husdyrgødningen.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssigt høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser, da nedfældning af husdyrgødning er en mere krævende proces end alm. slangeudlægning, hvilket betyder et højere dieselforbrug. Tilsvarende vurderer Miljøstyrelsen, at svovlsyrebehandling af gylle er en uforholdsmæssig dyr teknologi at indføre alene af hensyn til miljøeffekten i marken.

På denne baggrund vurderer Miljøstyrelsen at gældende lovgivning vedr. udbringning er BAT.

Kvælstof er et vigtigt plantenæringsstof. Optimal udnyttelse af de tilførte næringsstoffer med husdyrgødningen medfører mindre udvaskning af kvælstof til grundvand og overfladevand. Teknikker til reduktion af kvælstof er derfor rettet mod at øge afgrødernes optagelse af kvælstof. Der er følgende teknikker:

- Teknikker til optimal fordeling af husdyrgødningen i marken
- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstsæson
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof.

En stor del af de teknikker, der kan reducere udvaskningen af kvælstof i marken er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Eksisterende lovgivning der tager sigte på at reducere udvaskningen af kvælstof er:

- Fastsatte harmonikrav (dvs. hvor meget husdyrgødning der må udbringes pr. ha).
- Regler for hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

- Regler for hvor meget kvælstof der må tilføres på den enkelte bedrift totalt.
- Regler for hvor stor en andel af kvælstoffet der skal udnyttes i husdyrgødningen.
- Krav om udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber.

En yderligere reduktion af tabet af nitrat fra marken vil kunne opnås ved nedfældning eller separation af husdyrgødningen og afsætning af den faste fraktion til biogasanlæg eller forbrænding.

BAT- krav Energibesparende foranstaltninger

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. energiforbrug.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergi-belysning.

Lys:

Lyset i staldene reguleres af ejer og ansatte, der vil kun være lys i staldene når der er driftspersonale til stede.

Udendørs belysning er sensorstyret.

Der er ikke opsat udendørs lamper på eksisterende eller nyt anlæg der kan medføre lysgener for omkringboende, dette vurderes på baggrund af den forholdsvis store afstand til omkringliggende ejendomme.

Ventilation:

Ventilationsanlægget i etablerede stalde og i ansøgte stald har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer.

Som minimum vil der være en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.

Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnlige ved vask af staldene. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Der gennemføres et årligt eftersyn af ventilationsanlægget, som sikrer at det kører optimalt.

Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Vil der blive behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalene.

Foderfremstilling:

Der anvendes skivemøller, (skivemøllens valser samt kornriver bruger mindre energi end en hammermølle)

Foderblanding:

Der er ur-styring på blande-anlægget. Det sikrer, at anlægget kører præcist som det skal og der undgås unødigt opstart af anlægget.

Blandeanlægget vedligeholdes løbende.

Udfodring:

Dimensioneringen af ejendommens udfodringssystem er energioptimeret, hvilket betyder at der ikke bruges for meget energi på at pumpe foder rundt i rør med for stor eller for lille diameter.

Der anvendes centrifugalpumper i stedet for snækkepumper. Centrifugalpumper er mindre ressourcekrævende end snækkepumper og er derfor med til at sænke energiforbruget.

Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt.

Transport:

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Varme:

Temperaturen i stalden har stor indflydelse på energiforbruget til opvarmning. Ved reduktion af starttemperaturen i en traditionel klimastald til smågrise kan energiforbruget reduceres med op til 50 % ved at sænke temperaturen fra 32 til 26° C, Temperaturen i smågrisestalden søges holdt på 26 grader.

Der er god isolering af transmissionsledninger til varmt vand.

Samlet vurdering vedr. energibesparende foranstaltninger: Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at det eksisterende anlæg lever op til BAT vedrørende energibesparende foranstaltninger. Særligt kan fremhæves, at ventilationsanlægget har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlægget i alle stalde.

BAT-krav vandbesparende foranstaltninger

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. vandforbrug.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalder er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand.

Der anvendes endvidere vandbesparende dysere.

Både iblødsætning og vask med højtryksrensere samt vandbesparende dysere reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr

Der anvendes vandkopper eller placering af drikkeventiler over krybbe i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Overbrusningsanlæg

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg. Det er BAT ikke at anvende mere vand end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget kører anlægget ikke unødigt og forbruger derved ikke mere vand end hvad der er nødvendigt. Også på overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dysere.

Vandrør og slanger i stalde

Der er etableret stophaner på alle vandslanger.

Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Registrering af vandforbrug

Vandforbruget opgøres en gang om året i forbindelse med årsregnskabet.

Samlet vurdering vedr. vandbesparende foranstaltninger:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at den ansøgte husdyrproduktion, i eksisterende og nye stalde, med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet. Der er valgt teknologier der er med til at reducere vandforbruget mest muligt. Bl.a. er der valgt vandbesparende dyser ved vask og overbrusning, og der er valgt drikkekopper i stedet for drikkeventiler.

Management på husdyrbruget

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF-notat af februar 2017 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge gødsning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.

De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.

Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyansatte skal sikre oplæringen.

Der er udarbejdet en oplæringsplan

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der er opsat vandur.

Der tilsendes månedligt opgørelse af elforbrug fra energiselskabet.

Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder

Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.

Der er ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.

Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.

Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør.

Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.

Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.

Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.

Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.

Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.

Affald fjernes løbende fra ejendommen.

Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af det årlige gødningsregnskab. Regnskabet anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark.

Der udtages jordprøver ca. hver 5. år som analyseres for bl.a. fosfor- og kalkindhold for at følge jordens fosforindhold og reaktionstal (pH).

Samlet vurdering vedr. management:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det at husdyrbruget har fokus på management.

Det vurderes, at ejendommen med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

Egenkontrol

Husdyrbruget varetager selv en del af kontrollen med den daglige drift som er følgende:

Der udarbejdes obligatorisk gødningsplan med efterfølgende gødningsregnskab

Der er produktionsopgørelser i markbrug og dyrehold, driftsregnskab samt egne løbende registreringer.

Gennemsyn af alle elinstallationer hvert 5. år.

Vand- og elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

Der føres logbog over flydelag i gyllebeholder

10 års kontrol af gyllebeholdere

Udarbejdelse af mark- og gødningsregnskab

Der udarbejdes kontrolplan, og føres logbog over afvigelser fra planen.

Natur

Der er følgende afstande til nærmeste områder med registreret natur:

- Kategori 1 natur: De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er habitatområde 230 Kaløskovene og Kaløvig. Nærmeste habitatnaturtyper er 9150 Bøg på kalk, som ligger ca. 9,2 km nordøst for anlægget.

- Kategori 2 natur: Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev ca. 1200 meter øst for anlægget.
- Kategori 3 natur: Nærmeste område er mose ca. 300 m mod syd og et naturligt tilgroet lysåbent areal ca. 1 km nordvest for anlægget.

Nærmeste kategori 1 naturområde er 9150 Bøg på kalk. Totaldepositionen er beregnet til 0,0 kg N. Kravet til denne kategori er maksimalt 0,7 kg N/ha i totalbelastning, og derfor vurderes det, at uanset naturtype vil der ikke være en nævneværdig påvirkning.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 og som er større end 2,5 ha. Totalbelastningen af dette område er beregnet til 0,2 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i totalbelastning og er dermed overholdt.

Kategori 3 natur modtager maksimalt 0,1 kg N/år/ha i merbelastning jf. beregningerne i husdyrgodkendelse. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i merbelastning, hvilket er overholdt.

Beregningerne på naturområderne fremgår herunder:

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Naturligt tilgroet lysåbent areal	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3
9150 Bøg på kalk	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Mose mod syd	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,5
Overdrev mod øst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2

Alt i alt vurderes det, at natur ikke vil påvirkes negativt som følge af den ansøgte udvidelse – jf. beskrivelsen ovenfor. Afstanden er stor til kvælstoffølsom natur, og konkrete depositionsregninger i IT-ansøgningen viser, at gældende kriterier for maksimal kvælstofbelastning er overholdt.

Alternative løsninger der er undersøgt

Hvis ejendommen ikke opnår ny godkendelse, vil produktionen fortsætte med nugældende godkendelse. Ejendommens miljøgodkendelse vil således ikke leve op til nyeste viden og fortsat være godkendt til et bestemt antal dyr og ikke overgå til stipladsmodellen.

Der er ikke overvejet andre alternativer end 0-alternativet.

Foranstaltninger for at begrænse det ansøgte virkning på miljøet

Befolkningen og menneskers sundhed

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed.

Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed.

I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissionerne.

Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Smittebeskyttelse

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker).

Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale.

For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

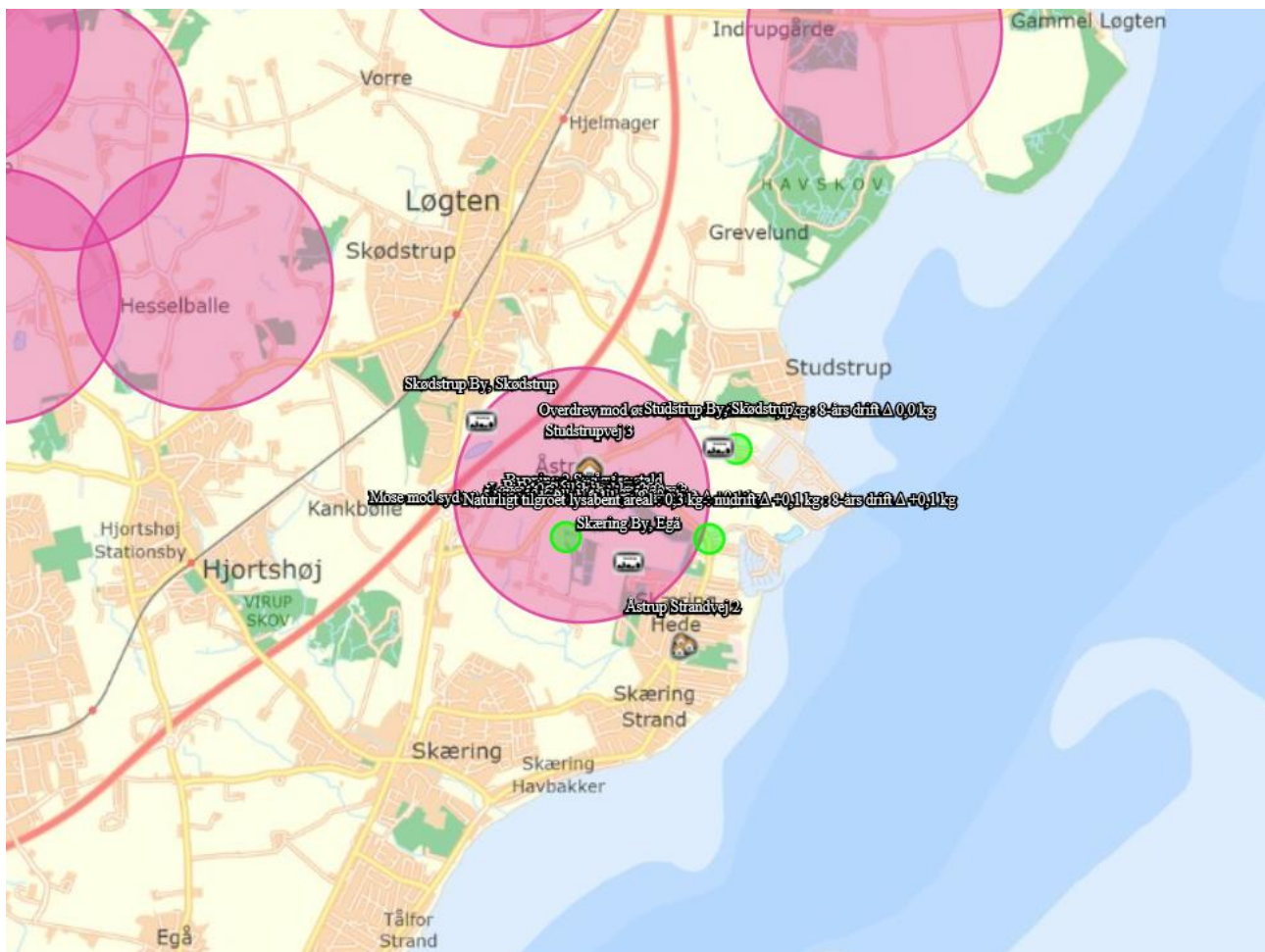
Biologisk mangfoldighed

Nedenstående kortudsnit viser en illustration af husdyrtrykket i området omkring Åstrup Strandvej 69.

Bilaget er udarbejdet på basis af de tilgængelige oplysninger om husdyrgodkendte ejendomme der findes via husdyrgodkendelse.dk.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er visse usikkerheder vedrørende disse data idet det ikke med sikkerhed er så stort et dyrehold som forventet (hvis godkendelserne ikke er udnyttet). Således kan den løbende strukturtilpasning i landbruget (afvikling/udvikling i husdyrholdet) være usikkert oplyst.

Med baggrund i bl.a. oplysninger fra husdyrgodkendelse.dk vurderes det, at udvidelsen ikke – alene eller sammen med bidrag fra andre kendte ammoniakudviklinger – vil øge den samlede luftbårne kvælstofbelastning i området i uacceptabelt omfang.

Ejendommen Åstrup Strandvej 69 er placeret centralt i billedet. Lyserøde cirkler indikerer ammoniakfordampning fra andre husdyrhold. Jo større cirkel, jo mere ammoniak.

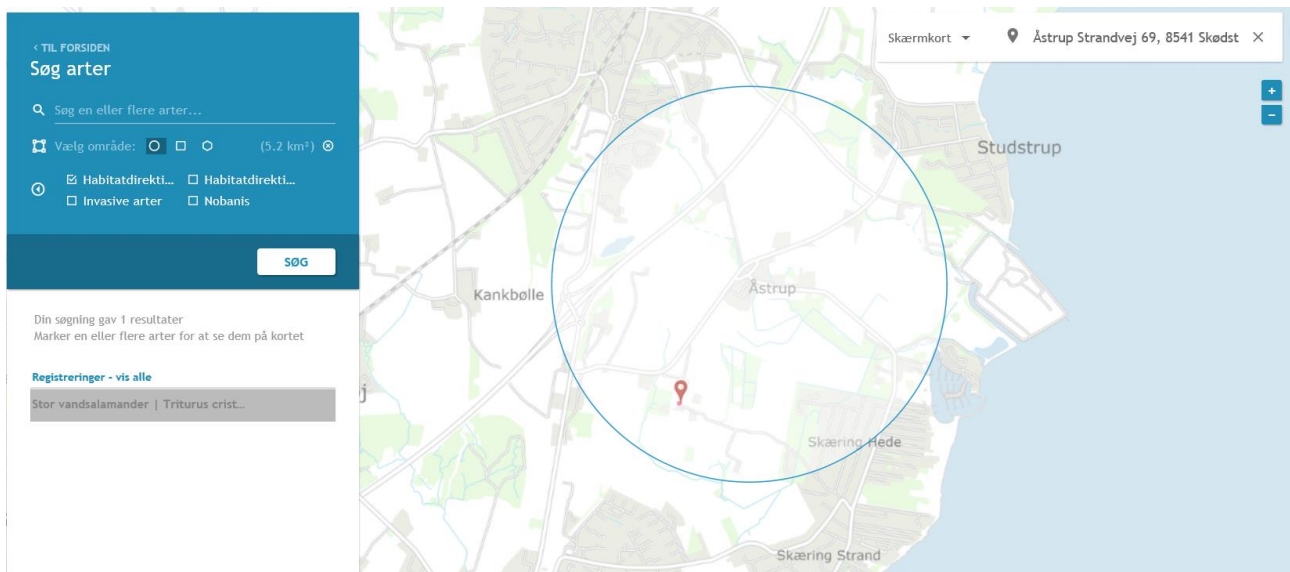
Beskyttelsen af natur omfatter natur af kategori 1, 2 og 3, disse tre kategorier af natur beskyttes mod ammoniak. Disse krav til totaldeposition og merdeposition fremgår af husdyrgodkendelse.dk, beregningerne er overholdt.

Ingen natur, omfattet af disse kategorier, vurderes derfor at blive påvirket af udvidelsen.

Bilag IV arter

Ud fra kortmateriale på naturdata.dk fremgår det at der er registreret en enkelt bilag IV arter indenfor 1000 meter. Registreringen af stor vandsalamander er kortlagt sydvest for anlægget, se nedenstående kortudsnit.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have yngle eller rasteområder på eller omkring ejendommen og dens udspretningsarealer. Det vurderes umiddelbart, at der kan være damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, , odder, stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø, strandtudse, markfirben og grøn kølleguldsmed i området. Udbredelsen af bilag IV arterne er fra Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning.

Vurdering:

Det vurderes at godkendelsen ikke vil få negativ indflydelse på levestedet for stor vandsalamander, da totaldepositionen til levestedet kan beregnes til 0,1 kg N/ha i totaldeposition, dette vil ikke medføre ændringer i tilstanden i søen hvor den lever.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima

Jordtypen omkring ejendommen er JB-nummer 4-7 ifølge jordklassificeringskortet.

Der er ingen lavbundsområder eller okkerklassificeringer på ejendommen.

Der er ikke registreret jordforurening på ejendommen.

Materieller goder kulturarv og landskabet

Der findes ingen beskyttede diger i umiddelbar nærheden af ejendommen. Nærmeste dige ligger 300 meter fra ejendommen. Det vurderes at diget ikke vil påvirkes negativt af ansøgte godkendelse.

Der er over 1 km til nærmeste gravhøje, det vurderes at ugodkendelsen ikke vil medføre negative konsekvenser for disse gravhøje.

Godkendelsen vurderes derfor ikke at kunne påvirke diger eller gravhøje i lokalområdet.

Ved vurdering af samspillet mellem en eller flere af disse faktorer vurderes det ikke at give nogen øget risiko for påvirkninger.

Ophør

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende vil blive tømt og rengjort.

Åstrup Strandvej 69 er ikke et IE-husdyrbrug og derfor ikke omfattet af bestemmelserne i jordforureningsloven (LBK nr. 520 af 01/05/2019) om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening ved ophør af driften af bestemte aktiviteter på listevirksomheder og husdyrbrug. Bestemmelserne fremgår af

lovens kapitel 4b og indebærer bl.a., at driftsherren ved driftsophør skal vurdere jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af aktiviteterne på husdyrbruget.

Opmåling produktionsarealer, Åstrup Strandvej 69

Bygning 2:

Nordlig sektion (toklimastald):

18 stier á 1,88 m x 2,33 m = 78,84 m²

9 foderautomater 0,3 m x 0,6 m = 1,62 m²

1 sygesti á 1,6 m x 2,33 m = 3,728 m²

1 foderautomat 0,7 m x 0,29 m = 0,203 m²

Midterste sektion (toklimastald):

14 stier á 1,89 m x 2,45 m = 64,82 m²

8 stier á 1,77 m x 2,38 m = 33,7008 m²

12 foderautomater 0,3 m x 0,6 m = 2,16 m²

Sydligste sektion (toklimastald):

16 stier á 2,18 m x 2,88 m = 100,32 m²

8 foderautomater 0,3 m x 0,6 m = 1,44 m²

I alt: 275,9858 m²

Indtastet i husdyrgodkendelse: 276 m²

Bygning 4:

Vestlige 3 små stalde (fulddrænet gulv)

4 stier/stald á 1,55 m x 3,44 m = 21,32 m²

2 foderautomater/stald 0,3 m x 0,6 m = 0,36 m²

20,96 m²/stald x 3 stalde

I alt: 62,88 m²

Indtastet i husdyrgodkendelse: 63 m²

Østlige del af stalden (toklimastald):

44 stier á 2,18 m x 2,98 m = 285,8416 m²

24 foderautomater 0,3 m x 0,6 m = 4,32 m²

I alt: 281,5216 m²

Indtastet i husdyrgodkendelse: 282 m²

Bygning 6 smågrise (fulddrænet gulv):

2 sektioner med 20 stier i hver

40 stier á 1,7 m x 5,53 m = 376,04 m²

I alt: 376,04 m²

Indtastet i husdyrgodkendelse: 376 m²

Bygning 6 Slagtesvin (fulddrænet gulv):

1 sektion med 20 stier

20 stier á 2,22 m x 5,53 m = 245,532 m²

I alt: 245,532 m²

Indtastet i husdyrgodkendelse: 246 m²

Bygning 8 Slagtesvin (fulddrænet gulv):

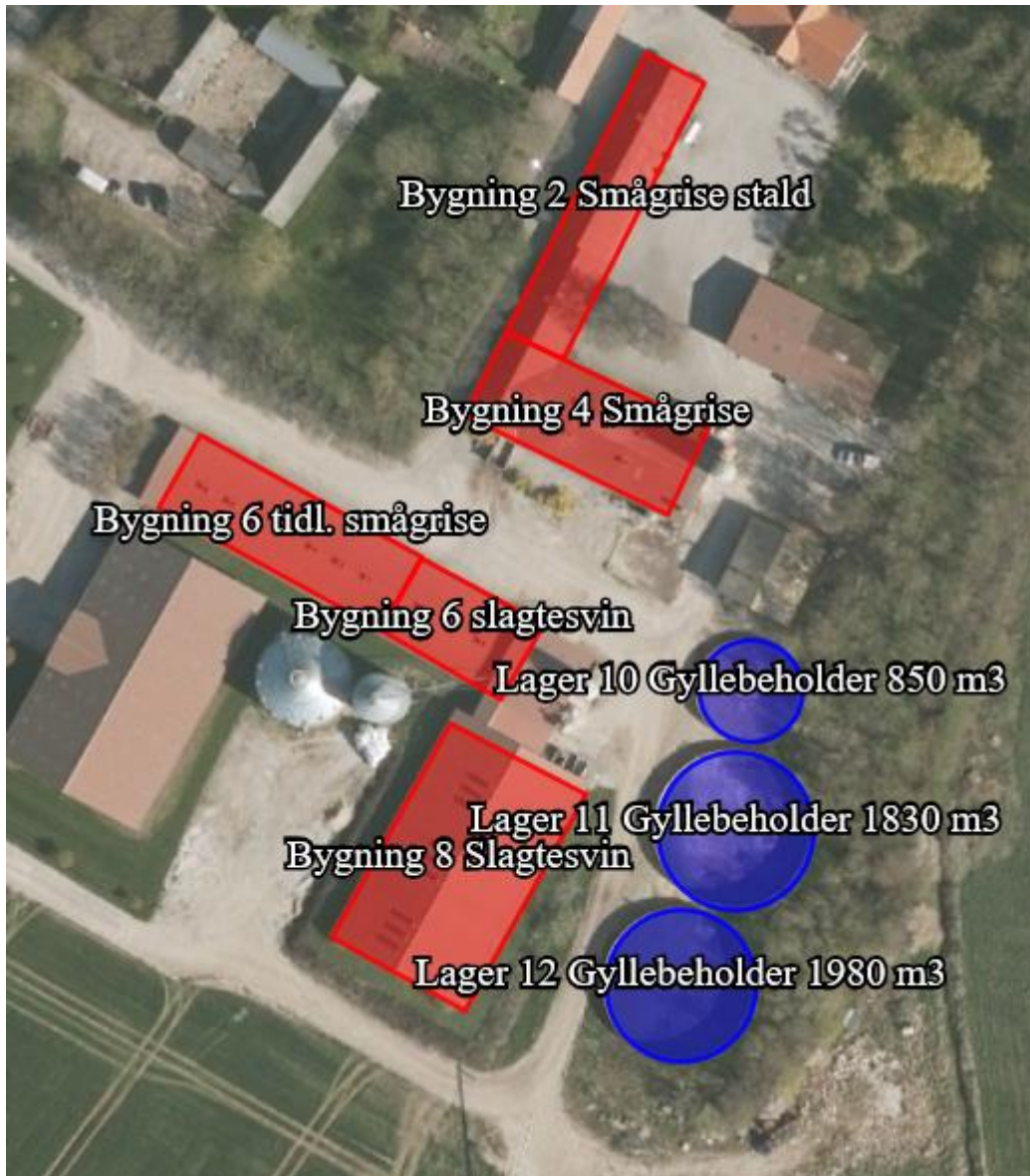
66 stier á 1,85 m x 5,4 m = 659,34 m²

5 stier á 2,46 m x 3,03 m = 37,269 m²

1 sti á 2,45 m x 4,2 m = 10,29 m²

I alt: 706,889 m²

Indtastet i husdyrgodkendelse: 707 m²

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand